

V četrtek, 30. novembra se vrši seja Združenih mlad. zborov v Slov. društ. domu na Recher Ave. ob 8. uri zvečer.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, na celo leto \$5.50
na 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici na celo leto \$6.00
na 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.60
Za Zedinjene države na celo leto \$4.50
na 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.25
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
na celo leto \$8.00 na 6 mesecev \$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

GOSPODARJEVA NOGA NA SUŽNJEVEM TILNIKU

Otto D. Tolischus poroča iz Berlina dnevniku "New York Times":

Nacijska vlada zatrjuje, da ne bo Poljska nikoli več vstala, za kar bodo poskrbeli njeni sedanji nemški in ruski vladarji. Ne samo, da bo poljsko ozemlje razkosano v male dele, temveč se bo Poljake zatrla tudi kot narod, kar pa bo še od tega naroda ostalo, to bo raznarodeno ter reducirano na skupino helotov ("heloti" — sužnji v stari Sparti. Op. uredništva), brez vsake narodne zavesti, brez svoje inteligence in brez vsakega upanja na svoje zopetno vstajenje.

"Warschauer Zeitung," ki izhaja v Varšavi, naznaja, da bodo iz Gdanska, Warthe in iz Suwalka izseljeni vsi Poljaki, da se naredi prostor Nemcem.

Vse Poljake, ki živijo pod nemško nadvlado, se bo koncentriralo v novih nemških provincih, vsi Židje pa bodo naseljeni v židovski rezervaciji, vključno Židov iz Avstrije in Češke, odkoder se je že pričelo preseljevanje v masah. Usoda Poljakov in Židov bo skoraj enaka. Ta usoda bo — kakor je rekel gauleiter Artur Greiser, "trda, toda pravična."

"Poljska je ozemlje, ki je bilo zavojevano z vojno ter iztrgano kliki intelektualnih Poljakov, ki so z bestialno krutostjo mučili Nemce. Pod takimi okoliščinami ni torej niti misliti o kakšni fraternizaciji Nemcev in Poljakov."

Vse nemško časopisje piše, da je treba potegniti razločno vidno črto med kulturnim nivojem Nemcev in Poljakov, in to celo z ozirom na pravico do posesti.

Frank, governor Poljske, je izdal z ozirom na dosedaj te ciljeve, sledeče odredbe:

Vsi Poljaki so poslej pod dolžnostjo prisilnega dela proti mezd, ki jo določi vlada gubernerja.

Določitev smrtnih kazni za nasilna dejanja proti vladi, za poškovodovanje vladne lastnine, za nepokorščino proti nemškim oblastim in za ščuvanje k uporabi proti Nemcem.

Dalje je governor Frank poklical v nesrečno deželo člane elitne garde ter člane brigade mrtvaške lobanje za vzdrževanje miru in reda, da si ostala v službi poljske policije, ki ji poslej pripada dolžnost izvrševanja običajne policijske službe.

Governor Frank je dalje odredil zopetno otvoritev šol za poljske otroke ter ustanovitev nemških šol v vseh krajih in vaseh, kjer je za take šole deset ali več prospektivnih otrok.

Konfisciral je poljsko državno last ter prevzel poljski državni monopol.

Ustanovil je nemško pošto službo za Nemce in Poljake, iz katere pa so izključeni Židje.

Krakov je postal glavno mesto nove nemške gubernije. Mesto je dobilo nemška imena ulic in v Krakovu so centralizirani vsi važni uradi, dočim se bo bombardirane okraje bivše poljske prestolnice Varšave podrla do tal ter izravnavala z zemljo in se jih ne bo več pozidalo.

Za Žide, ki se jih je in se jih bo še naselilo v židovski rezervaciji, je določeno prisilno delo, in sicer za ženske do 55 let, za moške pa do 70 let njih starosti.

Poljska veleposestva so pod upravo administracij, ki so odgovorne nemški vladi; o usodi poljskih kmetov, ki so že doslej silno trpeli zaradi pomanjkanja zemlje, ni bilo še odločeno.

Nemško časopisje pravi, da bo Poljska in z njo vred vsa južnovzhodna Evropa preobličena po diktatih nemškega "Herrenvolka" (naroda gospodarjev), ki nosi veliko poslanstvo vodstva, miru in reda v vzhodni in centralni Evropi. In to veliko poslanstvo opravičuje — v nemških nacijskih očeh — da stare Nemčija pred seboj vse, kar se ji postavi po robu.

Je res zadnji čas, da se naredi konec ambicijam nacijskih megalomanov, ki hočejo s surovo silo zaslužiti svet, ki naj postane svet njihovih hlapcev. Za enkrat se jim to najbrže še ne bo posrečilo, za v bodoče pa je upati, da bodo tudi ostalim državam vladali bolj pošteni in iskreni državniki, ki ne bodo mirno gledali davljenja

UREDNIŠKA POŠTA

NEKOLIKO O KULTURI

Piše L. Seme

(nadaljevanje)

Marion Perušek je imela na razstavi dve sliki. Obe v futurističnem akvarelu. "Vrtinec" v lastni zamisli v kubikiranju. — Krasno delo, ki da veliko misliti. Globoko izbran kontrast barv. A bolj se mi je dopadla druga "Stolp". Okrjen stolp stoji na malem holmu. Življenja cesta se vije okoli njega. Sprva bela in gladka, nato se vije v daljavo, med skalovjem in se izgublja v morju. Kakor da je vse mrtvo. A poleg stolpa stoji drevo, ki še zeleni. Torej življenje je tu, in se ovija okoli visokih idealov. Zvesta naslednica mojstra, očeta.

Sylvia Filipić je imela na razstavi večje število slik. Človek bi sodil, da je najbolj aktivna izmed vseh. Opazil sem že pri zadnji razstavi, njeno blagodejno kombinacijo, ali mešanje barv. Skoro nekaj svojstvenega. Krasna je slika "Tihotitje". — Dovoljena je slika "Nevihita". Globoko je podana scena kako se zemlja zvija v bolečinah, v bojzani pred nevihto. Slika je realistična, v kateri so zlate barve do mojstrske višine. A najbolj je napravila na me vtis slika "Studio". Skromna soba, z velikim oknom v ozadju, ob katerem trudno vise težke plave zavese. Skozi okno, na katerem stoji posoda z cvetlico, simbol življenja, se vidi bogato mesto, ki ga je zgradila delavska roka. Na mizi je paleta z barvami in mali čopič. To je vse bogastvo umetnika, ki vztraja in se sme le še skrivoma ozreti na ono, kar so njegove roke ustvarile. Na mizi stoji vaza in v njej par suhih, uvelih in trudnih rož. To je simbol, umetnika, ki je življenja truden, a vztraja, vztraja do zadnjega.

V celem studiju je podana taka bistvena skromnost, ali vendar od tu prihajajo vsi ideali za življenjski višinski obstoj. Imenitna zamisel. Zelo učinkovita je tudi "Polnoč". Sylvia obeta zelo veliko. Olga Okorn je bila zastopana tudi z več zelo posrečenimi deli, a najbolj se mi je dopadla njena slika "Tihotitje". Nekaj svojstvenega. Stena z odprtimi oknom, skozi katerega se vidi krasne zelene livade, ki so polne življenja. V sobi vlada pokoj. Na mizi čaša življenja in sadovi narave. Na steni se rahlo odbija rdeči žar, ki se lahko divja, kakor žar pomladi, upanja, življenja. Kombinacija kot taka, imenitna, a tudi kombinacija barv zelo harmonična. Eddie Hrvatin je imel tudi več slik na razstavi, a najbolj efektira na me "Valovi življenja". Zelo lepa zamisel, ki pri priči zagrablja človeka. Kakor Prešeren: "Le jadra spet napnimo, valovom se zročimo." Edie Tekave je bil zastopan tudi z več deli. Najbolj pa zagrablja "Misteria noči". Posrečena in globoko zamišljena romantika. Bleda luna otožno gleda med vrhovi umrlega drevesa. Iz dupline gleda sova, skovir z luno vred na pokopališču z spomeniki na grobeh. V ozadju hiša, ki je vsa zapuščena. Smrt je vladala okoli. Vse je temno, le sovi je vse eno v vsej mističnosti.

Janko Kapel je bil isto zastopan z več deli. A ena najkrajših njegovih del je "Pokrajina". Krasna kombinacija z zelo posrečeno harmonijo barv, v kateri je izlil zelo posrečeno vso realitiko. Cela slika se mi zdi, kot da je posneta na Gorenjski livadi z mogočnimi alpami v ozadju. "Luč" je tudi nekaj svojstvenega in zelo dobro dovršena.

Joe Smole je bil zastopan z dvema slikama. Ima čisto nekaj svojega v izražanju, kakor v mešanju barv. "Hiša na hribu" je krasen pojav. Stil svojevrsten. Caroline Stokel je imela tudi več del, a ena se odlikuje in sicer "Preža". Je radiranka, a krasno spaja barve. Pomen zelo lep. V mrzli lunini noči, na sneženem hribu, prežita kakor dve pošasti na življenje, dva tigra in gledata v dolino, kjer je življenje. Kar je zelo lepo označilo, z rdečo barvo. Koliko je pesničnih tigrov danes, ki preže na nedolžne žrtve, a povrh ti so kršeni. One dva nista. Zelo posrečena realitika. Florence Levar je imela eno in mislim da prvič, na razstavi, ker se ne spominjam tega imena iz zadnje razstave. V eni sami sliki je pokazala, da ima slikarski talent. "Tihotitje". Tihotitje poleg mak, ki raste prosto in vroče, poleg kupe življenja. V ozadju tempel, izvor lepote. Nekaj svojstvenega.

Na razstavi so bila še druga dela, učencev umetniške šole, a čas mi ni dopuščal, da bi si jih natančneje ogledal. Rečem le, da se pri vseh lahko zabeleži, velikanski uspeh.

Pogrešal sem pa, par učencev, ki so imeli lepa in dovršena dela, na zadnji razstavi. Škoda če so pustili.

Mr Perušek, častitam na velikem uspehu. Učenci sledite mojstru učitelju in upam da, z vztrajnostjo in voljo, ponese slovensko ime, širom dežele. Uverjen sem, da vam ne bo šlo nikdar iz spomina, da ste imeli učitelja Slovenca in da ste jemali kreposti in vrline od njega, pod krovom Slovenskega Narodnega Doma.

"Črički" — Koncert in Martinovanje. Zdi se mi zelo lepa kombinacija. "Ze Čriček prepeva. Sladko vince piti". Koncert je bil v vseh oziirih zelo dobro podan, kakor tudi deklamacije. Harmonija ubrana, glasovi čisti in izbira pesmi zelo primerna, za tak večer. Par pesmi je bilo, kakor v dinamiki, tako tudi v harmoniji, podanih prav mojstrsko, da je nemogoče izveči več iz mladih pevcev. — Po koncertu se je pričela krstija, kar je zelo razveseljevalo dežstvo, da se take lepe običaje ohrani, da bo znano še mlajšim. Saj za vinogradne kraje je bil ta dan, ki ga ni bilo večjega v letu. Če ta dan ni bil vesel, so bili temu enaki dnevi celo leto. Kajti če niso bili sodi polni, ni bilo izkupička. Če ni bilo izkupička ni bilo blagostanja.

Pričakoval sem da bo večja udeležba. Ne zanemarjajte mladine, rojaki. Mogoče je to zadnja generacija, ki jo slišite peti slovensko pesem. Zbor se je tudi, kot povsod, skrčil, od lanskega leta. Rojaki, matere, mladino pošljite nazaj in nove, mlajše notri. Sicer bo prišel kmalu čas, ko bomo žejni slovenske pesmi. Itep večer je bil!

Pozor, Lorainčani! Naznanjam cenjenim rojakom in rojakinjam v Lorain, O. da bom prinesel kot skoraj običajno vsako drugo leto tudi le-

tos, in to v nekaj dneh Ameriške Družinske Koledarje v Lorain. Kot se iz poročil razvidi, je letošnji Družinski Koledar zelo bogat in zanimiv v čitju. Ima zelo veliko lepih povesti in veliko drugega berila. Cena je običajna 75c, trdo vezana knjiga in ima, če se ne motim 224 strani.

Torej je vreden tega denarja med brati. Akoravno mi je znano po Lorainu, vem skoraj za hišo vsakega rojaka in na pamet njih številke, pa vseeno bi želel, da bi se vsi oni, ki želijo imeti Koledar, priglasili pri sledečih rojakih ter pustili ime in svoj naslov in sicer: v trgovini Mr. in Mrs. Frank Krištof; v trgovini tajnika društva št. 17 SNPJ Mr. John Bruce; v čevljarni Mr. Joseph Konte, ali v S. N. Domu pri Mr. John Kotniku.

Vse to izvršim v nekaj dneh. Pozdravljeni vsi in na svidenje!

A. Jankovich
Slavčki

Po vseh pravilih bi moral biti mladinski pevski zbor "Slavčki" oni, ki bi prvi proslavil petletnico obstoja, kajti to je bil prvi mladinski pevski zbor, ki ga je ustanovil Mr. Seme sam in ga negoval kakor mlado dete. Rekel je na seji, da ko se spominjam, kako močan in zmožen je bil ta zbor, da ga srce zaboli, ko vidi, kaj je ostalo od one slave, ki nam je bila vsem v ponos.

In jaz moram reči, če bo šlo tako naprej, kakor je sedaj, ne bomo imeli petletne proslave, akoravno je že pet let preteklo.

Kje so naši Slavčki? Kam so odleteli? Starši, sedaj je čas, da pošljete svoje otroke k Slavčkom, kjer se vsi enako učijo, vsi znova, nove pesmi. Če ga pošljete, ko že drugi znajo, otrok ne bo vzdržal, ker jim ne more slediti. Sedaj je čas!

Starši, rojaki, matere, če vam je kaj od tega, da naša pesem ne utihne v kratkem času, pošljite malčke nazaj in pripeljite nove. Vaje se vrše vsako nedeljo od 10. do 12. ure.

Pevovodja se trudi, da bi vzdržal Slavčke na višini, na kateri so bili, a kako naj priredi dobro stvar za petletnico, če ni ma pevcev?

Odbor se trudi, da bi to, tako potrebno skupino obdržal na oni višini, kot je bila in da bi nas še dolgo razveseljevala. A če ni zanimanja pri starših, je vse zaman. Če že starši ne morajo na seje hoditi, naj bi vsaj otroke pošljali.

Starši, matere, v imenu mladine, ki je sedaj pri Slavčkih in v imenu cele naselbine, prosim pošljite otroke na vaje, predno bo prepozno. Mislim, da ne bo preveč častno, da bo v največji naselbini, prvi mladinski pev. zbor prenehal, a odvisno je od staršev.

Pozdrav vsem, ki jim je za obstoje "Slavčkov".

M. Birtič,
predsednica

NAUK IZ PRETEKLOSTI

Položaj Zedinjenih držav je bil naravnost idealen, kar se tiče ohranitve nevtalnosti, ko je leta 1914 v Evropi izbruhnila vojna. Woodrow Wilson je bil skozi vse življenje iskren in prepričan pacifist in istotako njegova žena. Prav tako njegov državni tajnik William Jennings Bryan. Wilson je bil tudi dobro poučen o evropskem položaju, predno je izbruhnila vojna. Njegov osební svetovalec, polkovnik Edward M. House, katerega je tisto poletje poslal v Evropo, mu je ob povratku sporočil, da pride do vojne, čim bo Anglija dala signal Franciji in Rusiji, da udarita po Nemčiji.

Wilsonovo ravnanje v avg-

stu omenjenega leta je bilo v vseh oziirih vzorno; objavil je do zadnje pike porenkten proglas nevtalnosti ter pozival ameriško ljudstvo, da naj bo nevtalno ne samo v dejanjih, temveč prav tako v mislih. Ako smo bili navzlic temu po preteku treh let potegnjeni v vojni vrtinec v znamenju gesla, da se svet napravi varen za demokracijo, kakšni so bili razlogi in vplivi na spremembo? Vpričo nove vojne, ki se razvija v Evropi, je to vprašanje več kot akademične važnosti, dasiravno bi bilo nespretno, ako bi vztrajali na absolutni paraleli; moderna zgodovina je preveč komplicirana za tako poenostavljevanje.

V slučaju, da bi bila Amerika pahnjena v novo vojno, ni dvoma, da cena, katero bo ljudstvo zanj plačala ne bo omejena le na žrtve v življenjih in gospodarskem uničenju, temveč z gotovostjo se lahko računa, da bodo socialni cilji New Deala totalno pogazeni, prav kot je bil Wilsonov socialni program, izraženo v geslu "Nove svobode," in da bodo Zedinjene države podrejene stopnji regimentacije, katera bo tudi po sklepu miru ostala na pozorišču v obliki nekakega ameriškega totalitarizma. Mobilizacijski načrti, ki so že napravljeni in ki bi brez dvoma postali polnomočni, kakor hitro bi Amerika stopila v vojno, ne puščajo nikake iluzije v tem pogledu.

Trezna presoja faktorjev, ki so bili odgovorni za vstop Amerike v prvo svetovno vojno, je torej danes nujno potrebna. Ameriški zgodovinar Harry Elmer Barnes je te faktorje sumiral tako-le: Prvič, temeljita sprememba v Wilsonovem osebnem naziranju glede ideoloških ciljev borbe. Drugič, ekonomski interesi, ki so nas najprej tirali v ne-nevtalnost in potem naravnost v vojno. Tretjič, nedosledna in ne-nevtalna črta diplomatskega postopanja. Četrto, psihološki faktorji, ki so nas potiskali proti intervenciji.

Kar se tiče spremembe v Wilsonovem osebnem naziranju, je treba upoštevati, da je bil v intelektualnem pogledu izrazit Anglosaks. Bil je velik občudovalec angleške ustave in britske vladne oblike, katero je odkrito smatral za boljše od ameriške. Kontinentalno evropsko kulturo in institucije je slabo poznal in zanje je gojil malo simpatij.

V zadnjih letih je izšlo več knjig, ki so vrgle jarko luč na okolščine, pod katerimi je bila Amerika potegnjena v zadnjo svetovno vojno. K razumevanju onih let v ameriški zgodovini je tudi veliko pripomogla preiskava senatorja Nye, katerega je bila izvršena pred par leti.

V začetku nikakor niso bili vsi mednarodni bankirji naklonjeni zaveznikom. Nekateri, n.

pr. Morganova firma, so bili Anglijo, drugi, kot n. pr. Loeb and Co., so bili simpatizirali z Nemčijo. Ampak finančni resni vseh so bili kmalu na strani zaveznikov sil.

Dne 15. avgusta 1924, v času vojne, se je državni tajnik Bryan izjavil proti posojilom za vse v vojno zapletene države, z logično utemeljitvijo, da nanašni kredit temelji vseh na kontribantu. Ta čas je Wilson podrl njegovo stališče. Za krat ta odločitev ni resno posredla zaveznikov, kajti njihova trgovske bilance in investicije Amerike so bile večje od vseh drugih v Evropi. Zavezniki so za naročila v Ameriki plačali s preklicom ameriškega dolgov v inozemstvu.

Ampak zavezniki niso kmalu postala tako velika, je že v jeseni 1914 nastopila ditna kriza. National City bank v New Yorku je pisala Robertu Lansingu, ki je bil tedaj glavni svetovalec državnega kabineta, dne 23. oktobra 1914, priporočala kreditne evropskim vladam na kratek rok. Wilson je takoj o tem govoril v parlamentu in slednji je pristal na da vlada temu ne bo delala vir. O tem je bila Morgana banka obveščena ustmeno večer. Kmalu nato je predsednik Morgana odpotoval v London in podpisal pogodbo, s katero je banka postala nakupni agent za Anglijo v Ameriki. Člen kontrakt je bil ne delovne zveze napravljen tudi s strani Morgane.

S tem je bil napravljen konkretni korak v smeri razvoja, kako se je situacija razvijala tekom naslednjih dveh let. Kler ni Amerika kočno posegla v vojno, bomo morali prihodnji teden.

CESTA V VIŠINI 2 do 3000 Vojvoda Aosta, etiopski kralj, je otvoril novo cesto Amhari, severozapadni Abesiniji. Nova cesta vodi iz Gondara mimo jezera Tane in do 150 km jugovzhodno od Gondara kraj Deba Tabor. Cesta izrazito gorska, poteka v višinah 2000 do 3000 m in se med najdržnejše ceste, kar jih kdaj zgradili v Abesiniji.

Zakrajsek Funeral Home, Inc. 6016 ST. CLAIR AVENUE Tel: ENdicott 3113

ANTON GRDINA IN SINOVI POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA Prvo v naselbini, Prvo v podružnicah, Prvo se danes v vseh oziirih v postrežbi, bilo v trgovinah za pohištvo, kakor tudi v pogrebni oskrbnosti.

Prodajalne na: 6019 St. Clair Ave. in 15303 Waterloo Rd.

Pogrebni zavod 1053 E. 62 Street. Glavni telefon: HENDERSON 2088

SVETEK FUNERAL HOME

KOT DOMA Poslužne sobe v našem pogrebniškim domu so dobile zaoblato dekorirane in opremljene z namenom, da bodo privlačne, udobne sobe — sobe, ki bodo podobne pravemu domu.

Ta domačnost odziva sliko trgovskega podjetja in ustvarja atmosfero, ki jo cenijo oni, ki se poslužujejo naše postrežbe.

478 EAST 152nd ST. KENMORE 2016

Ivan Albrecht:

Prvič na svoji sedmini

Bogve, kakšni so dandanes po svetu sezname izgub. Nekdaj je bilo to vprašanje sila preprosto. Kadar je kje ropotalo in je potlej manjkalo ljudi, so pač skušali ugotoviti, kateri manjkajo in koliko jih je. Kaj je z njimi, smo ugotavljali približno po isti metodi kakor otroci, kadar se igrajo "zlate farbe."

N. pr.: Martin Polajnar!

"Je padel."

"Saj ni res! Ujeli so ga! Saj sem videl, kako je dvignil roke, ko si ni mogel več pomagati."

"Melde gehorsamst, Polajnar! Je pobrala naša saniteta. Obe nogi je imel prestreljeni, pa je skočil k njemu sanitetec Arzelin in si ga optal na rame. Mejduš, Arzelin zasluži srebrno, tako je živžgalo okoli njega, ko je nesel Polajnara na varno!"

"Ruhe! Kaj bo zaradi Polajnara toliko besedi, saj pride drevi nov maršbataljon in lahko dobimo za Polajnara tri družice."

"Also, kam naj ga vpišem?"

"Gefangen — Halt! No, saj je vveeno, lahko ga vpišete tudi med padle."

Seveda, to nam je bilo vsem jasno, da si zaradi enega samega človeka ni treba beliti glave. Saj nas je bilo toliko, da smo se vsi stiskali v votlinah kakor ardele. Drug drugemu smo bili nadlego in dostikrat se človek ni mogel niti popraskati, ko so ga njegove domače živali le pre-
vidno obdelovale. Tako nam je včasih skoraj odleglo, kadar je stanje nekoliko zredčilo. Zlasti pri menaži je to vplivalo blagodejno; kajti tam nas je bilo vedno preveč.

Pa je tudi tako, da fronta ljudih človeku posebno moč in ga ovenča s čednostmi, kakršnih poprej ni poznal. Tisti dni je bil najmodrejši "rechtsum," računski narednik, blagovoznični vojaškim imenom "krapar." Od njega je bil življenjski blagor in neblagor kom-
panije, njemu je bilo pokorno in prostaka vse visoko gori do fronta. To je bil steber države in fronta, čes da je moštvo pre-
lajalo, čes da dere in slepari. Tako neki! Računski narednik je hotel vselej in povsod zava-
tovati za vsak primer. V takih neskončnih časih nikoli ne
smo, kaj se lahko pripeti. Na-
m lepem se primeri, da jo
kake Martin Polajnar, ki je bil
po vseh prepisih in čisto v redu
napisan med ujetimi ali padli, pri-
teha nazaj h kompaniji. Ko
pide, je navadno še lačen in
zdrav. H komur koli jo pri-
teha, ta pa seveda h kraparju,
računskemu, čes:

"Martin Polajnar je že spet
polajnar, zum Teufel! Od-
od se je pa vzel, da bi ga vrag!
Ali ni bilo rečeno, da je padel?"

"Bog pomagaj! Polajnar pra-
ni, da je bil "versprengt."

Biti "versprengt" je nek-
daj za vojaka ki je ljubil življenje
in kolikor toliko mira, bilo na-
moč idealno, za dosego tega
dela pa je bilo treba seveda
koliko spretnosti in naklonje-
nosti tovarišev. Posebno težko se
je bilo napraviti "versprengt" v
vojakijski vojni. Kako naj te kdo
razkropi, ko se fronta ne pre-

makne po cele mesece in poznaš
vsak kamen, vsako kotanje in
sleherno skalo, za katero si kdaj
iskal zavetja pred nenadno gra-
natno ploho! Kljub temu je bilo
včasih tudi to izvedljivo in se je
razkropljeni pritepel čez teden
ali štirinajst dni nazaj h kom-
paniji. Mlajši so vedeli največ
povedati o brhkih pericah v slo-
gu tiste Jenkove:

Po hosti, po hosti
je dekle zadosti,
ki dobro dolžnosti
do bližnjega vedo!

Starejšim so bila lažje v spo-
minu skladišča za fronto: slani-
na, čokolada, maslo in kruh, ka-
kršnega se niti oberst ne bi bran-
nil. Oboji pa so padli na ramena
računskemu, kakopak! In vse-
vedni "rechtsum," duša Avstri-
je in njene vojske, je bil vedno
pripravljen za take primere.
Naj je padlo, bilo ujetih ali ra-
njenih še toliko ljudi, on jih je
potrepljivo vodil v svojih spi-
sih.

Ko je mene zaneslo na fronto,
nas je bilo pri kompaniji z vso
navlaklo vred nekaj nad dve sto.

"Rechtsum" pa jih je imel iz
previdnosti vpisanih nekaj nad
osem sto. Vmes so bili tudi taki,
ki jih je že zdavnaj krila gališka
zemlja, in taki, ki so olajšano
dihali sibirski zrak, pa spet taki,
ki jim je Soča šumela večno
uspavanko, poleg nas, seveda,
ki smo iz dneva v dan preklinja-
li slabo menažo, uši in prenzike
gaže. Spričo take modrosti naš
računski ni prišel nikoli v zadre-
go, kadar se je kdo, ki je bil
"versprengt," nenadoma spet
"zbral" pri kompaniji. Ako ni
bil siten, ga je z očetovsko do-
brohotnostjo za silo nakrmil,
mu odštel nekaj denarja, nalil
ruma in navrgel še kako cigare-
to. Tako je bilo vse v redu in
prav, računski pa je bogatel, da
je bilo veselje. Marsikak pono-
sen dom je še danes nema priča
previdnosti in modrosti nekda-
njih računskih narednikov.

Spričo take previdnosti je bil
vsak nekdanji "Seznam izgub,"
bolj ali manj astrološka ugan-
ka. Lahko so svojega rojstva ko-
sti že zdavnaj trohnele, pa te ni
bilo v nobenem takem seznamu,
lahko pa se je tudi zgodilo, da si
prav po kranjsko preklinjal ne-
srečni delež svojega življenja,
doma so te pa objokovali, dajali
za maše in sveče, ko si bil ti še
najbolj potreben kruha in ci-
garet.

Martina Polajnra so zapisali
med padle. Kar je prišlo pozne-
je pošte zanj, smo jo vrnili po-
šiljateljem z bodrilnim žigom:
"Gefallen." Doma so zanj mo-
lili in opravili črno mašo, čez šti-
rinajst dni pa jo primaha Mar-
tin Polajnar živ in zdrav k nam,
pove, da je bil "versprengt" in
hlastno vprašuje na desno in
levo:

"Mejduš, maš čik?"

Samo pomislite, kaj bi bili za-
čeli, da ni bilo modrega in pa-
metnega "rechtsuma?" Tako je

bil seveda hitro vse v redu. Po-
lajnara so nakrmili, mu nalili
ruma, odštel nekaj denarja in
navrgli nekaj cigaret, pa se je
zopet začelo vsakdanje življe-
nje. Samo, mejduš, stara mu ni
nič več pisala in nič poslala. To
ga je jezilo, da je kar besnel, do-
kler ga nismo opozorili, naj spo-
roči domov, kako je z njim.

"Dokler ni prepozno," se je
pomembno zarežal cigan iz tret-
jega voda.

Tako so minevali dnevi in no-
či v precej enoličnem dolgočas-
ju. Za spremembo so tu in tam
udarjale granate. Če si imel sre-
čo, so letele mimo tebe, včasih
pa je bil kdo tudi deležen njeli-
jezne moči. Potem smo imeli
pogreb—ponoči seveda, in smo
bili veseli, ker smo tedaj navad-
no dobili kaj priboljška. Nato
smo se za nekaj dni spet pogrez-
nili v vsakdanjo enoličnost, ki v
ušeh, vrečevini in harmonikasto
zmečkanih, umazanih cunjah ni
bila prav nič podobna pisanju o
"naših hrabrih četah, kakor so
hvalili imenovali po listih in knji-
gah širom "večne Avstrije."

Zgodilo se je, da smo cele dne-
ve prekvartali v votlinah, kvan-
tali in razdirali take, da bi ka-
menje zardevalo, ko bi ne bilo v
tistih luknjah tako mračno. Ko-
nčno nam je vsem začelo tako
življenje presedati in smo vsi
komaj čakali, kdaj se bo kaj
zgodilo.

Nazadnje je prišlo. Prav ne-
nadno so nas z laške strani za-
čeli obstreljevati s topovi in je
vse kazalo, da mislijo resno. Ves-
dan so rohneli topovi in je bob-
nelo skalovje, ki se je lomilo z
gora, zvečer pa smo morali v
postojanke.

"Nocoj bomo 'molzli,' mej-
duš," je škripal Polajnar z zob-
mi, "pa bi bilo kar dobro, da bi
se človek napravil 'versprengt'!"

Končno ni bilo nič tako hude-
ga. Kakih trideset, štirideset nas
je potipalo, a mrtvih je bilo le
malo vmes. Jaz, ki nikakor ni-
sem junak, sem se dogodka tak-
ko prestrašil, da nisem znal kdo
in kaj sem, ko me je neki furlan-
ski dobričina prinesel na obvezo-
vališče. Tam so me ogledovali,
nekaj zapisovali, a podjeten ka-
det—medicene me je hotel celo
operirati. Ker vzlic rani in pre-
stanem strahu nisem občutil še
prav nič hrepenenja po grubu,
sem se mlademu človeku za pri-
jaznost lepo zahvalil in s trmo

dosegel, da so me s planinske
postojanke prenesli v dolino in
odpravili v zasilno vojno bolni-
co, kjer so me dobili v roke res
pravi in vešči zdravniki.

Po raznih ovinkih sem priro-
mal v Beljak, odkoder sem spo-
ročil svojcem, kako je z menoj.
Odtod sem se pomikal vedno da-
lje v zaledje, na češko, v Solno-
graško in nazadnje domov na
bolniški dopust.

Nekako okrog binkošti se ne-
kega lepega dopoldne pripeljem
v Ljubljano. Sam sebi sem se
zdel nemogoč, ko sem v unifor-
mi nekdanjih planincev čotasto
stopal po ljubljanski Kolodvor-
ski ulici. Ljudje so bili sami tu-
ci, le hiše so vzbujale spomine.
Po teh pritličnih gostilnah so se
nekdanji notranjski kmetje ustav-
ljali s svojimi študenti, tu smo
mladi zelenci tuhtali, kako bi
pod krinko knjig, zvezkov in
drugih šolskih potrebščin iztis-
nili kar največ kronic iz žulja-
vik rok opreznih staršev. In tu
smo potem skrivaj in pod stra-
hom tiste svetle kronice pretap-
ljali v božjo kapljico, uživali
naklonjenost natakarc in sim-
patije vagabundov in zanešenja-
kov, ki jih v nbeni dobi ne
manjka.

V takih spominih počasi kre-
vljam po ulici, ko nenadno nek-
daniha in krikne pred menoj.
Nehote pogledam in ostrmim. V
obleki semeniščnika (takrat so
še nosili cilindre) stoji pred me-
nojš sošolec Ivan, bulji vame in
se križa.

"Salament, Janez," mu pra-
vim, "kaj pa uganjaš teater sre-
di ceste!"

Sošolec nato še ves omotičen:
"Ali si res ti — ali je tvoj
duh?"

Ko se ponovno oglašim in mu
hočem seči v roko, fant še vedno
okleva čes:

"Ali je mogoče?"

To mi je pa že presedalo.
"Hudiča," zarobantim, "ali
res misliš, da jaz ne smem na
dopust kakor jih prihaja toliko
drugih? Bodi lemenatar sem ali
tja, tri tedne miru mi boš pa le
privoščil!"

Zdaj se je hitro pojasnilo. Za-
vila vsa k "Tišlerju," sedla seve-
da v posebno sobo in jela kram-
ljati. Sošolec mi je povedal, da
je bral v "Seznamu izgub" mo-
je ime med padlimi. Tudi gospo-
dična N. N. mu je povedala pred
časom, da je dobila karto, ki mi
jo je pisala, vrnjeno in oprem-

luno z žigom "Gefallen."

Ob kozarcu dobre kapljice je
bilo vse jasno. Semeniščniku, ki
ni imel pojma o fronti in ne o
modrosti "rechtsumov," sem
razložil to skrivnost tako nazor-
no, da sva se ga oba temeljito
nasrkala.

"Krščenduš, Janez" — (člo-
vek s fronte ni pravi, če se v va-
žnih trenutkih vsaj malo ne pri-
kvinta!) kakor vidim, obhajava
zdajle mojo sedmino!"

In je prikimal, mi ponovno se-
gel v roko, naročil še in še pi-
jače ter mi končno zaupal, da je
vsak dan molil zame, odkar je
bral tisti "Seznam izgub," iz
hvalečnosti, ker sva nekoč tako
vzajemno in vztrajno plonkala
pri prevajanju Demostena in
Horaca.

Tiste dni sem potem obhajal
še polno sedmin. Ko sem prišel
domov, me je celo oče gledal ne-
kam nezaupljivo:

"Ali si res ti?"

Pa sem mu povedal zgodbo iz
Ljubljane, nakar mi je prinesel
karto, ki jo je pisal moj brat
nekje iz Tirol: — Ivan je padel
pri Boveu. Molite zanj!

"Nak," sem dejal, "oče, moli-
te že lahko, padel pa ne bom!"

In sva nato tudi z očetom ob-
hajala sedmino in sva se naloge
lotila tako resno, da je ob slo-
vesu pozelel:

"Bog daj, da bi še večkrat ta-
kole obhajala sedmino!"

Če nobenega drugega očetove-
ga nauka, sem si tega vzel k sr-
cu! Oče je že prekoračil deveti
križ jaz sem se precej odmaknil
četrtemu, svoje končne in resni-
čne sedmine pa še nisva privo-
ščila nikomur.

Take trajne zasluge rodi pra-
vi in pristni računski, "recht-

sum," ki je nekdanj vedel, kaj je
njegova dolžnost. Bogve, kakšni
so danes "rechtsumi" po svetu in
kakšni so novi "Seznami izgub."
Morda bo za nas vse najbolj
prav; če jih nikoli ne spoznamo;
kajti ne posreči se človeku vse-
lej, da bi obhajal svojo sedmino
in se potem živ in zdrav vrnil s
pogreba. — Iz "Jutra."

Gilbert, Minn. — Dne 14. t.
m. je tu umrla Agnes Semeja,
stara 46 let in doma iz Pod-
boršta pri Komendi. Tu je žive-
la 26 let, bila je članica SNPJ,
KSKJ in ŽAS ter zapušča moža,
tri sinove, dve hčeri in tri se-
stre. — Na farmi pri Evelethu
je te dni umrla 74-letna Eva
Bernonič, stara naseljenka, ki

zapušča moža, štiri sinove in dve
hčeri.

HIGHWAY ENEMY
NO. 1
THE STOP
SIGN PASSER

IMPORTANT!

medical tests reveal
how thousands of **WOMEN**

HAVE BEEN **GET NEW ENERGY**
ABLE TO

If you feel tired out, limp, listless,
moody, depressed—if your nerves
are constantly on edge and you're
losing your boy friends to more
attractive, peppy women—SNAP
OUT OF IT! No man likes a dull,
tired, cross woman.

All you may need is a good reliable
tonic. If so, just try famous Lydia E.
Pinkham's Vegetable Compound
made especially for women. Let it
stimulate gastric juices to help digest
and assimilate more wholesome food

which your body uses directly for
energy to help build up more physi-
cal resistance and thus help calm
jittery nerves, lessen female func-
tional distress and give you joyful
bubbling energy that is reflected
throughout your whole being.

Over 1,000,000 women have re-
ported marvelous benefits from
Pinkham's Compound. Results
should delight you! Telephone your
druggist right now for a bottle.
WELL WORTH TRYING.

Knjige:-

Da preženemo dolgčas se največkrat za-
tečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo
še v zalogi:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE —
TARZAN IN SVET

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi,
po **10c** vsako. Pošljamo tudi po pošti. Za pošt-
nino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete
lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po
knjige dokler se še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

Kampanja za "Cankarjev glasnik"
sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK
mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno
na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina
kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK
6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Trgovci in obrtniki

Sedaj je čas, da si naročite vaše
koledarje za 1940

● Pri nas imamo veliko izbero vseh vrst koledarjev, ki
vam bodo gotovo ugajali. Imamo letos posebno lepe
vzorke. Izplačalo se vam bo, da si ogledate naše vzorce
predno naročite navadne, slabe koledarje od druge
družbe.

Obdarite letos vaše odjemalce, ki so vam bili na-
klonjeni celo leto, s koledarji. Pridite si ogledat vzorce
sedaj, ko je zaloga popolna in izbira nenavadno dobra.

Oglasite se v uradu ali pokličite Henderson 5311 ali 5312, in
zastopnik pride k Vam.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue

NOW—VELVEETA IN A
MONEY-SAVING
2 LB. LOAF!

KRAFT VELVEETA
THE DELICIOUS CHEESE FOOD

The delicious
cheese food

DIGESTIBLE AS MILK ITSELF

JOHN KNITTEL

LJUBEZEN IN ZLOČIN

ROMAN

Ljubezen do očeta je dajala dekletu vztrajnost, ki je daleč prekašala običajen pogum človeka njene starosti in njenega spola. Masirala je starega Tiennea kakor je odredil zdravnik, nosila ga je na ramenih iz postelje in zopet nazaj in ta nadloga je dan za dnem izčrpavala njene moči. Tako je minila njena mladost do dvajsetega leta, v mračnosti, brez vsake igre z enakostarimi tovarišicami, brez upanja, brez tolažbe. Prisiljena ponižnost in samozatajevanje sta se vtisnila v njen značaj.

Ko je morilec Etienne začutil, da se mu bliža konec, je poslal Terezo po duhovnika. Ko je ta prišel, niso veljale poslednje besede starega Etiennea njegovi veri v sveto cerkev, marveč so bile besede hvalečnosti do neba, ki mu je dalo tako dobro hčer. Prosil je duhovnika, da oriše Terezo svojim vernikom kot vzor čednosti in ljubezni, čeprav je bil on morilec in je za življenja zaigral vse pravice poštenega državljana.

Z očetom je izgubila Tereza tudi svojega edinega prijatelja, poslednjo vez, ki jo je spajala z življenjem. Ko se je vrnila domov, je našla tam običnega uradnika in birača. Sporočila sta ji, da morata po nalogu popisati imovino. Stari ni nikdar pričeval svojih davkov. Obe sobi, v katerih je prebival, sta zapečatila. Osirotelemu dekletu so prepustili prazno sobo. Tereza je iz izkušnje vedela, da je bil njen oče že od nekdaj izročen na milost in nemilost zakonom in njihovim izvrševalcem. Več dni je živela v tej prazni sobi, sama s svojo bridkostjo, potem pa se je nenadoma ogrnila z ogrinjalom, si obula čevlje na zaponko in šla na potovanje. Nehote je ubrala pot proti Oberlandu. S trudom je prekorčila bernske gore in po nekaj dneh težkega potovanja in bridkih nadlog je dospela v vasico Gam.

Staro mesto Thun, ki leži na dolinem koncu jezera, ki se imenuje po njem, je bilo veselo okrašeno za veliko kmetijsko razstavo. Kakor običajno so bile ceste ob takih izrednih prilikah v zastavah in ljudje so bili dobre volje. Sam švicarski zvezni predsednik je prišel otvorjati razstavo. Po uradnem sprejemu, ki se je vršil v enem izmed prvih hotelov, so šli deželni vladni mogočniki po obilni jedi in pijači in lagodnem govoricevju kratko pot od hotela do razstave peš v spremstvu godbe na pihala.

Sredi valujoče množice obiskovalcev je koračil Anton Muller iz Gama. Z njim je šla Zofija,

njegova hčerka edinka, ki se je poročila z dr. Naefom, ta mošnjim advokatom. Bila je mlada, vitka, po videzu zelo živahna, poznala je mnogo ljudi in nosila je svojo glavo precej ošabno. Nikakor ni bila videti kmečka in njen oče je tudi ni vzgajal za kmečko dekle. Nasprotno, obiskovala je višjo deklško šolo, igrala je za silo klavir, znala je kvačkati, slikala je z ljubkimi vodnimi barvami male podobe gorskih koč, borovih gozdov in zelenih cvetočih travnikov, govorila je gladko francosko in brala je francoske romane. Njen obraz je bil zamišljen in včasih ošaben, da, marsikdaj trd. Imela je dvoje temnomodrih oči, ki bi jima docela verjel, da znajo presojati svoje podložnike z okrutnimi pogledi.

Ker je bil njen oče v Thunu na obisku, se mu je pridružila, da bi si ogledala razstavo. Ko sta koračila tako drug ob drugem, bi bilo komaj mogoče zaslediti podobnost med očetom in hčerjo. Oče je bil srednje rasti, širokopleč in krepih udov. Iz njegovega nizkega, naškrobljenega ovratnika je štrlel precej debel vrat. Njegov nos je bil raven in močan, bil je v eni črti s čelom, ki se je visoko bočilo v okroglo, sivo, kratko pristriženo glavo. Številne gube so obkroževale njegove oči, a niso vzbujale vtisa starosti, drobne jamice pod okroglo lično kostjo, ki so se vlekle vse do kratke, okroglo pristrižene brade, pa so izdajale neko skrito pohotnost. Na glavi je imel nizek, črn, trd klobuk, oblečen je bil v svojo običajno sukneno obleko in obut v podkovane čevlje. Da je živel bolje, je oznanjala samo ena stvar — beli platneni žepni robec, ki je gledal iz zunanjega žepa v suknjiču in je zadoščal, da si ga ločil od navadnega kmeta. "Pojdi," je dejal nestrpnosti svoji hčeri, ki se je pogosto ustavljala, da je govorila s svojimi znanci. "Seveda poznaš ves svet, toda nočem, da bi zdaj govorila z ljudmi. Naprej!"

In koračila sta dalje, ne da bi se prav zmenila za razstavo. Šele ko sta prišla do živinskega oddelka, se je zbudilo njegovo zanimanje in pričel si je gristi ustnice ter si potiskati male šope brade med zobe.

"Jutri se odpeljem v Bern," je govoril Zofiji, toda njegove misli so bile pri docela drugih stvareh. "Gottfried pride tja za en dan iz Basla. Rád bi ga videl."

Ustavil se je pred stajo in opazoval orjaškega bika.

"Tu stoji Vojvodek," je dejal nenadoma.

"Glej! Kako je zrasel!" je vzkliknila Zofija in pozabila, da je bila žena advokata. "Glej! — Pridi, Vojvodek!"

Šla je v stajo in stopila k bikovi glavi.

"Hej, Vojvodek! Kako si zrasel!" je zaklicala v velikem začudenju.

Vojvoda, strah vzbujajoč, brezmadežen belorjav orjak je počasi zasukal glavo, obilnil svoj bakreni nosni obroč in pokazal beloto svojih oči. Anton Muller je načel ta čas pogovor s Konradom, svojim hlapcem, ki je oskrboval razstavljenе živali in je istočasno docela nezavedno pograbil gnojne vile in obračal slamo pod živaljo.

"Ali so gospodje ocenjevalci že prišli mimo?" je vprašal.

"Ne, gospod Muller."

"Oh! Aha!"

Po kratkem presledku je nadaljeval:

"Vsi stojijo pred Indenovo stajo. Rad bi vedel, kaj ta lahko pokaže!"

Potrkal je Vojvodu na močna stegna.

Zofija je odšla. Anton Muller je gledal s svojo veliko roko ravni hrbet živali, ki je bil širok kakor miza, na kateri bi lahko parkar. Nato je pograbil bikov napeti debeli tilnik in napihnjeno podgrlje ter se zaman trudil, da bi ju stresel. Vojvodek je zasukal mogočno glavo in drgnil svoj blede vlažni gobec ob gospodovo suknjo.

Od časa do časa se je ozrl Muller k ocenjevalcem, ki so stali par tucat metrov oddaljeni. Bil je čedalje nestrpnjši.

"Rad bi vedel, kaj jim bo pokazal Inden!" je vprašal sam sebe. "Njegov drugoletnik ima rdečo liso, ki sega do srednjih reber. Tako ali tako, ali je to prav? Njegova glava je par palcev daljša od Vojvodkove."

Ker ni mogel dalje brzdati svoje nestrpnosti, je zakoračil k ocenjevalcem. Ko so te osebnosti zapazile upokojenega vladnega svetnika, so se odkrile. Isto je storil Anton Muller in nato so se prisrčno pozdravljali. "Ta bik je Indenov iz Meiringena?" je pričel Muller.

"Lepa žival, in naprodaj je. Moj ni naprodaj."

"Tako si bomo ogledali vašega bika," je dejal gospod Oswald uradno. "Verujem in upam, da se bo prav tako dobro odrezal kakor Gotthard gospoda Indena."

"Vi verjamete in upate?" je odvrnil Anton Muller. "Jaz pa

vem in zatrujem!"

"Gospod upokojeni vladni svetnik, vi bi radi vplivali na nas. Pojdimo zdaj," je rekel polkovnik Zumbelin in se glasno zakrohotal, češ, da je hotel napraviti le dovtip.

"Seveda, zato sem pa tu, gospod polkovnik," je odvrnil Anton Muller.

"Upam, da ne bo nobeden izmed gospodov prezrl te rdeče lise na Gotthardovi glavi tik pod levim očesom, bodite tako prijazni in pogledajte za hip tja. Nič večja ni kakor kovanec. Potem pa si oglejte Vojvodo, tam ne boste opazili nič podobnega. Njegova glava je bela."

Anton Muller se je precej razburil in ocenjevalci so ga nekoliko presenečeni opazovali.

"Nu, tu imamo zopet našega Mullerja iz Gama," je dejal dr. Zeisig, izdajatelj lokalnega časopisa. "Rad bi vplival na pošteno, nepristransko mnenje." Mullerjev obraz je zardel. "Gospoda moja, vedno sem pripravljen navedreče poučiti."

In ko jim je tako nenadoma napovedal boj, je pridvignil klobuk in šel svojo pot.

Zofija je vedela, da je bil njen oče divji. Sovražila ga je, če se je tako vedel. Toda potlačila je svojo jezo in molčala.

"Vojvodek," je rekel Muller čez nekaj časa, "bo dobil prvo nagrado, brez dvoma."

"Upajmo najboljši," je odvrnila.

V Bernu se je ustavil, kakor je bila njegova navada, v stari gostilni "pri Grozdu". Tam je dobil svoje prijatelje iz različnih švicarskih pokrajin, stare strankarske tovariše in poslovne prijatelje, sedel je z njimi v kotu stare gostinske sobe in kvartal do zgodnjih jutranjih ur. Tu je kuhala gospa Vogt svojim gostom najbolj začimjene fileje, najokusnejše "croutes au fromage" in "fondus" in gospod Vogt je šel vsakokrat osebnost v klet, da je natočil gospodom svoje posebne stare kapljice.

Anton Muller je prihajal pogosto v Bern. Bil je v Bernu kakor doma, odkar je stanoval tu kot vladni svetnik. Po smrti svoje žene (umrla je pred približno desetimi leti) sta se mu zdeli Gam in njegova domača dolina čisto prazna in zapuščena. Zdaj je imel tri in petdeset let, staral se je in sivel. Naravno, da je skušal svoje življenje kar najbolj izkoristiti. Končno se je otrslel vseh svojih odgovorno-

sti. Naveličal se je političnih preprirov, toda Bern, središče javnega življenja, je še vedno privlačeval tega delavnega duha. Gori v Gamu so bile samo krave in polja, topoglavno, mirno kmečko življenje — seveda ni bila tam samo ena gostilna, tam je bil celo hotel za tuje. Toda vendarle, Bern je bil Bern. In ko je prebil zopet tedne ali celo mesece ob vznjoju svojih gora, je Anton Mullerja pogosto obhajal trenutek utrujenosti, ker so ga obdajali vedno isti stari obrazi, ker je gledal vedno iste bele oblake, ki so se kopičili okoli pečin v Oberlandu in hitro je našel pretvezo, da se je peljal v Bern.

V nedeljo zjutraj je šel Anton Muller na postajo, da bi počakal baselski brzovlak. Zamišljen je stal na peronu. Kratko, sivo prepreženo brado je imel sveže pristriženo, roke je tiščal v hlačnih žepih in je z njimi odpiral suknjič, ogromno zlato veržico je imel pripeto v najvišji gumbnici svojega telovnika, odkoder je visela v velikem loku preko prijetne obline, ki se je bočila pod njegovimi širokimi prsi. Njegovi črni čevlji so se bleščali in njegov nizki ovratnik, njegovo poškrbljeno oprsje in njegovi manšeti so bili brez madeža. Stal je negibno, brez zanimanja za življenje in nehanje okoli sebe. Šele ko je prisopihala lokomotiva basebalskega vlaka na postajo, se je pozorno oziral, da ne bi zgrešil svojega sina.

Gottfried Sixtus pa je ugledal svojega očeta mnogo prej, kakor ga je oče zapazil. Od zadaj je pristopil k njemu.

"Dober dan, očka," je dejal.

Išče se

Išče se dekle za delati v confectionery trgovini in za pomagati pri hišnem delu. — Mora živeti v Collinwoodu ali Euclidu. — Za naslov pokličite HENDERSON 5311.

Hiše naprodaj

2 family Westropp Ave. \$6500.00

8 rooms single E. 115 4450.00

2 family E. 96th St. 5700.00

6 rooms single E. 96th 4200.00

2 family 14 rooms E. 101st 5600.00

7 rooms single E. 99th 4400.00

2 family E. 99th 5900.00

7 rooms single Parmalee Ave. 6500.00

Vsa ta posestva so blizu St. Clair Ave. in v dobrem stanju.

MIHALJEVICH BROS. CO.

Licensed Brokers 6031 ST. CLAIR AVE.

ZELE COAL CO.

18220 LANKEN AVE.

zadaj za Nottingham šolo

Pri nas dobite vedno premog, najboljše vrste. Pokličite KENmore 2525. Zvečer pokličite KEN. 0511W.

Filip Zele, lastnik

Licno delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HENDERSON 5311 - 5312

Anton Muller se je okrenil, ne da bi trenil in mu je prisrčno podal roko.

"Dober dan, fant, kako je?"

Za trenutek je opazoval dobro ukrojeno fantovo obleko, njegov visoki ovratnik in modro ovratnico, bleščečo študentovsko kapo in barvast trak preko telovnika, opazoval je vse to s pogledom, v katerem se je zrcalil ponos in razočaranje.

Hm! Pojdi zdaj, fant, greva skupaj na kozarec piva. Zdaj ne h "Grozdu". Greva v Kornhausovo klet."

Skupaj sta korakala skozi mesto. Gottfried Sixtus je bil kakor nežen posnetek svojega roditelja. Imel je nežnejše čelo kakor oče, nos nekoliko orlovski in fino oblikovan, usta ostreje zarezana. Okoli ust so se mu odražali neprestano se menjajoči občutki. Lase je imel temne, obrvi celo še temnejše in bočile so se mu nad sivomodrimi očmi, ki so se jasno svetile. Puhaste male brke so mu krasile zgornjo ustnico.

(Dalje sledi.)

Sezona za prašiče je tukaj. Mi koljemo s koruzo pitane prašiče. Jih poparimo ali z slamo ožgamo. Z vsakim prašičem dobite kri, jetra in čreva zastopni. Mi dopeljemo na dom brezplačno v mestu Clevelandu. — Na razpolago ob vsakem času! — Imamo vse vrste nasoljena čreva. Mi koljemo vsak terek, četrtek, in petek.

JOHN A. TOMPKINS

3979 WEST 25th ST.
pod Brooklynskimi mostom
SHadyside 3689

OGLAŠAJTE V

"ENAKOPRAVNOSTI"

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom ---

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0653

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana
stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.